

PATVIRTINTA
Joniškio rajono savivaldybės tarybos
2024 m. kovo d. sprendimu Nr. T-

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ETIKOS KOMISIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Joniškio rajono savivaldybės etikos komisijos nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Joniškio rajono savivaldybės etikos komisijos (toliau – Komisija) funkcijas, darbo ir sprendimų priėmimo tvarką, Komisijos teises ir pareigas.

2. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodeksu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, šiais nuostatais ir kitais teisės aktais.

3. Komisija sudaroma Joniškio rajono savivaldybės (toliau – savivaldybė) tarybos sprendimu savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiui Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatyta tvarka.

II SKYRIUS KOMISIJOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

4. Komisijos tikslas – plėtoti demokratinį valdymą, didinti visuomenės pasitikėjimą Joniškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) institucijomis, skatinti mero ir tarybos narių atsakomybę už savo elgesį, veiklą ir atskaitomybę visuomenei.

5. Komisijos uždavinys – užtikrinti, kad meras ir tarybos nariai laikytųsi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso principų ir kitų teisės aktų reikalavimų.

6. Komisija:

6.1. prižiūri, kaip meras ir savivaldybės tarybos nariai laikosi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, savivaldybės tarybos veiklos reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, reikalavimų;

6.2. analizuoja savivaldybės tarybos narių nedalyvavimo savivaldybės tarybos, komitetų ir komisijų posėdžiuose ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatytų pareigų nevykdymo priežastis;

6.3. tiria ir priima sprendimus dėl mero ir savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, savivaldybės tarybos veiklos reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių mero ir savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms;

6.4. nagrinėja savivaldybės bendruomenės narių, valstybės institucijų, gyvenamųjų vietovių bendruomenių ar bendruomeninių organizacijų atstovų siūlymus ir pastabas dėl mero ir savivaldybės tarybos narių veiklos skaidrumo;

6.5. teikia Vyriausiajai rinkimų komisijai siūlymą dėl savivaldybės tarybos nario įgaliojimų nutraukimo, jeigu šis tarybos narys yra praleidęs iš eilės tris savivaldybės tarybos posėdžius be pateisinamos priežasties;

6.6. tarybos narių, mero, savo iniciatyva teikia tarybos nariams rekomendacijas dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo;

6.7. tarybos narių ir savo iniciatyva teikia merui rekomendacijas dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimo;

6.8. analizuoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatytų mero pareigų nevykdymo priežastis.

III SKYRIUS KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

7. Komisijos darbui vadovauja Komisijos pirmininkas.

8. Komisija, atlikdama savo funkcijas, rengia posėdžius Komisijos pirmininko iniciatyva pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 1 (vieną) kartą į pusmetį. Posėdis laikomas teisėtu, jei jame dalyvauja daugiau kaip pusė visų Komisijos narių. Posėdyje Komisija priima Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse ir šiuose nuostatuose numatytus sprendimus, taip pat protokolinius nutarimus organizaciniais ar kitais klausimais. Posėdis gali vykti Komisijos nariams fiziškai susirenkant į posėdį, nuotoliniu būdu arba daliai komisijos narių fiziškai susirenkant, o kitai daliai komisijos narių dalyvaujant nuotoliniu būdu (toliau – mišrus būdas). Nuotoliniu ar mišriu būdu vyksiančio savivaldybės Komisijos posėdžio klausimai rengiami ir posėdis vyksta laikantis visų Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatytų reikalavimų ir užtikrinant šiame įstatyme nustatytas savivaldybės komisijos nario teises. Nuotoliniu ar mišriu būdu priimant Komisijos sprendimus, turi būti užtikrintas Komisijos nario tapatybės ir jo balsavimo rezultatų nustatymas.

8¹. Komisijos posėdis negali vykti nuotoliniu arba mišriu būdu, jeigu tam raštu prieštarauja daugiau kaip pusė visų Komisijos narių, išskyrus:

8¹.1. kai dėl nepaprastosios padėties, ekstremaliosios situacijos ar karantino Komisijos posėdis negali vykti Komisijos nariams posėdyje dalyvaujant fiziškai;

8¹.2. artimiausią numatytą nuotoliniu ar mišriu būdu vyksiantį Komisijos posėdį.

9. Komisijos posėdžiui pirmininkauja Komisijos pirmininkas. Dėl svarbių priežasčių pirmininkui negalint dalyvauti, posėdžiams pirmininkauja Komisijos pirmininko pavaduotojas.

10. Komisijos posėdžiai yra protokoluojami. Posėdžių protokolai yra saugomi įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Protokole nurodoma posėdžio data, protokolo eilės numeris, posėdžio dalyviai, svarstomų klausimų pavadinimai, svarstymo eiga ir svarstyti dokumentai bei priimti sprendimai. Posėdžio protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas ir atsakingasis sekretorius.

11. Komisijos pirmininkas:

11.1. šaukia Komisijos posėdžius, sudaro jų darbotvarkę, vadovauja Komisijos posėdžiams;

11.2. išklauso Komisijos narių ir kitų posėdžio dalyvių nuomones, skiria nariams pavedimus;

11.3. kviečia į Komisijos posėdžius asmenis, susijusius su nagrinėjamu klausimu;

11.4. skaito pranešimus savivaldybės tarybos posėdžiuose Komisijos veiklos klausimais;

11.5. kiekvienais metais už Komisijos veiklą atsiskaito savivaldybės tarybai.

12. Komisijos atsakingojo sekretoriaus pareigas atlieka Savivaldybės mero paskirtas valstybės tarnautojas, ši funkcija įrašoma į jo pareigybės aprašymą. Komisijos sekretorius nėra Komisijos narys.

13. Komisijos atsakingasis sekretorius:

13.1. praneša Komisijos nariams ir asmenims, susijusiems su Komisijos nagrinėjamu klausimu, apie posėdžio laiką ir vietą;

13.2. rengia ir ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną iki posėdžio pateikia Komisijos nariams posėdžio medžiagą;

13.3. rengia posėdžių protokolus ir kitus reikalingus dokumentus, susijusius su Komisijos veikla;

13.4. vykdo Komisijos pirmininko pavedimus;

13.5. yra atsakingas už tai, kad Komisijos sprendimai patektų į Savivaldybės interneto svetainę, būtų persiųsti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai, o Komisijai nusprendus – ir rajono visuomenės informavimo priemonėms.

14. Komisijos narys turi teisę:

14.1. dalyvauti Komisijai rengiant ir svarstant klausimus, balsuoti dėl svarstomų klausimų;

14.2. siūlyti kvieisti į Komisijos posėdžius reikalingus asmenis;

14.3. susipažinti prieš posėdį su posėdžio medžiaga;

14.4. pareikšti pastabas ir teikti pasiūlymus dėl Komisijos posėdžio protokolo per tris dienas nuo jo pasirašymo.

15. Komisijos narys, negalintis dalyvauti Komisijos posėdyje, privalo apie tai pranešti Komisijos pirmininkui. Dėl svarbių priežasčių negalintis dalyvauti Komisijos posėdyje Komisijos narys gali raštu pateikti savo nuomonę dėl svarstomų klausimų, kuri turi būti paskelbta Komisijos posėdyje ir įrašyta į protokolą.

16. Komisijos nariui be pateisinamos priežasties nedalyvavus Komisijos posėdžiuose daugiau kaip 3 kartus, Komisijos pirmininkas turi teisę siūlyti savivaldybės tarybai jį pakeisti.

17. Komisijos nariai sprendimą dėl svarstomo klausimo priima atviru balsavimu, jei už jį balsavo dauguma posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių. Balsuojant kiekvienas Komisijos narys turi po vieną balsą. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, balsuojama dar kartą. Jeigu balsavus dar kartą balsai pasiskirsto po lygiai, balsavimas tęsiamas arba skelbiama pertrauka, po kurios balsuojama dar kartą. Jeigu po trečio balsavimo balsai pasiskirsto po lygiai, laikoma, kad sprendimas nepriimtas.

18. Komisijos narys negali balsuoti dėl svarstomo klausimo, jeigu yra galimas viešųjų ar privačių interesų konfliktas. Paaiškėjus tokioms aplinkybėms, jis privalo apie tai informuoti posėdžio dalyvius ir nusišalinti nuo klausimo svarstymo.

19. Jeigu dėl Komisijos posėdžio metu priimto sprendimo Komisijos narys (nariai) pareiškia atskirąją nuomonę, ji įrašoma į posėdžio protokolą.

IV SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO AR MERO ELGESIO TYRIMAS

20. Savivaldybės tarybos nario ar mero elgesio tyrimas Komisijoje gali būti pradėtas, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

20.1. fizinio ar juridinio asmens skundas, kreipimasis ar pranešimas (toliau – skundas) apie savivaldybės tarybos nario ar mero galimai padarytą Valstybės politikų elgesio kodekse nustatytų valstybės politikų elgesio principų, nuostatų ar institucijos, kurioje politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą;

20.2. visuomenės informavimo priemonėse paskelbta pagrįsta informacija apie savivaldybės tarybos nario ar mero galimai padarytą pažeidimą.

21. Savivaldybės tarybos nario ar mero elgesio tyrimas pradedamas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo Nuostatų 20 punkte nurodyto pagrindo atsiradimo. Komisija tiria galimus pažeidimus, jeigu nuo jų padarymo praėjo ne daugiau kaip 1 metai.

22. Anoniminiai skundai nenagrinėjami.

23. Komisijos atliekamas pažeidimo tyrimas turi būti baigtas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tyrimo pradžios. Į šį terminą neįskaičiuojamas savivaldybės tarybos nario ar mero laikinojo nedarbingumo, atostogų laikas ir laikas, kai jis yra išvykęs į tarnybinių komandiruočių;

24. Prireikus Komisija gali, bet ne ilgiau kaip vienam mėnesiui, pratęsti Nuostatų 23 punkte nustatytą tyrimo terminą;

25. Komisija per 3 dienas nuo tyrimo pradžios surašo laisvos formos pranešimą, kuriuo informuoja savivaldybės tarybos narį ar merą apie pradėtą jo elgesio tyrimą, jo teises, pateikia turimus duomenis apie padarytą pažeidimą ir prašo savivaldybės tarybos nario ar mero iki pranešime

nurodytos datos pateikti rašytinį paaiškinimą. Komisija šį pranešimą savivaldybės tarybos nariui ar merui įteikia asmeniškai arba išsiunčia elektroniniu paštu.

26. Komisija, atlikusi tyrimą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tyrimo pabaigos savo posėdyje vertina tyrimo metu surinktus duomenis ir priima Nuostatų 36 punkte numatytą sprendimą.

27. Apie Komisijos posėdžio vietą ir laiką ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki posėdžio pradžios turi būti pranešta savivaldybės tarybos nariui ar merui. Jo neatvykimas į Komisijos posėdį ar paaiškinimo nepateikimas nekliudo Komisijai priimti sprendimą.

28. Savivaldybės tarybos narys ar meras, kurio elgesys tiriamas, turi teisę:

28.1. teikti Komisijai paaiškinimus, prašymus ir įrodymus;

28.2. baigus tyrimą susipažinti su tyrimo metu surinkta medžiaga;

28.3. dalyvauti Komisijos posėdžiuose.

29. Savivaldybės tarybos narys ar meras, teikiantis Komisijai paaiškinimus, negali būti verčiamas teikti paaiškinimus prieš save, savo šeimos narius ar artimuosius giminaičius.

30. Komisija gali nutraukti tyrimą, jeigu iki tyrimo pabaigos savivaldybės tarybos narys ar meras savo elgesį ar veiklą pripažino neetiškais, nesuderinamais su savo pareigomis ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veikla ir dėl to viešai atsiprašė.

31. Kartotiniai skundai apie galimą savivaldybės tarybos nario ar mero padarytą pažeidimą nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai gautame skunde yra nurodomos naujos aplinkybės, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos atlikto tyrimo metu ir dėl to Komisijos priimtas sprendimas gali būti neteisingas. Dėl kartotinio tyrimo būtinumo sprendžia Komisija ne vėliau kaip per 10 dienų nuo tokio skundo gavimo. Komisijai nusprendus pradėti kartotinį tyrimą, jis atliekamas pagal Nuostatuose nustatytas procedūras.

V SKYRIUS KOMISIJOS TEISĖS IR PAREIGOS

32. Atlikdama tyrimą, Komisija turi teisę:

32.1. apklausti savivaldybės tarybos narį ar merą, kurio elgesys tiriamas, ir kitus asmenis, susijusius su savivaldybės tarybos nario ar mero tiriamu elgesiu ar politine veikla;

32.2. apklausti skundo autorių ir išsiaiškinti jo žinomą informaciją apie savivaldybės tarybos nario ar mero galimai padarytą pažeidimą;

32.3. teisės aktų nustatyta tvarka susipažinti su reikiamais dokumentais ir gauti jų nuorašus (kopijas) ir kitą tyrimui reikalingą informaciją;

32.4. prireikus nuvykti į įvykio vietą;

32.5. pasitelkti kitus specialistus.

33. Atlikdami tyrimą, Komisijos nariai privalo:

33.1. vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais teisės aktais;

33.2. laikyti paslapyje duomenis ar žinias, kuriuos jie sužinojo vykdydami tyrimą, jeigu tokie duomenys ar žinios sudaro valstybės, komercinę, banko, tarnybos arba kitą įstatymų saugomą paslaptį;

33.3. nenaudoti Nuostatų 33.2 papunktyje nurodytų duomenų ar žinių asmeninei ar kitų asmenų naudai;

33.4. kol Komisija nebaigia tyrimo, niekam neteikti jokios informacijos apie vykdomo tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusius asmenis, turimą medžiagą, duomenis.

34. Nuostatų 33 punkto nuostatos taikomos ir Komisiją aptarnaujantiems darbuotojams, ir pasitelktiems specialistams.

35. Atlikdami tyrimą, Komisijos nariai, Komisiją aptarnaujantys darbuotojai ir jos pasitelkti specialistai netrikdo valstybės institucijų, kitų įmonių, įstaigų ar organizacijų darbo ir privalo susilaikyti nuo preliminarinių vertinimų ir išvadų, kol nebaigtas tyrimas ir nėra Komisijos išvados.

VI SKYRIUS

KOMISIJOS SPRENDIMAI IR JŲ PASKELBIMAS

36. Savivaldybės tarybos nario ar mero elgesio tyrimą atlikusi Komisija gali priimti šiuos sprendimus:

36.1. konstatuoti, kad savivaldybės tarybos narys ar meras nepažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytų valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų;

36.2. konstatuoti, kad savivaldybės tarybos narys ar meras pažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytus valstybės politiko elgesio principus ar reikalavimus;

36.3. rekomenduoti savivaldybės tarybos nariui ar suderinti savo elgesį ar veiklą su Valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytais valstybės politiko elgesio principais ar reikalavimais;

36.4. rekomenduoti viešai atsiprašyti per mėnesį nuo Komisijos sprendimo priėmimo datos tokiu būdu, koku buvo įžeista, pvz., jeigu per visuomenės informavimo priemonės, tai savo lėšomis paskelbti (išspausdinti) atsiprašymą, jei savivaldybės tarybos posėdyje – žodžiu viešai atsiprašyti (atsiprašymas turi būti užprotokuluotas) savivaldybės tarybos posėdyje ir kt.

36.5. įtarusi, kad yra nusikalstamos veikos požymių, perduoti medžiagą ikiteisminio tyrimo įstaigoms ar prokuratūrai.

37. Apie Komisijos atliktą tyrimą ir priimtą sprendimą pranešama asmeniui, pateikusiam skundą Komisijai, savivaldybės tarybos nariui ar merui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

38. Po kiekvieno Komisijos posėdžio gali būti parengiamas pranešimas visuomenės informavimo priemonėms. Pranešimą raštu arba žodžiu gali pateikti tik Komisijos pirmininkas ar Komisijos įgaliotas jos narys ir tik tokį, kokį įgaliojo pateikti Komisija.

39. Informaciją apie Komisijos sprendimus visuomenės informavimo priemonėms teikia Komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas Komisijos narys. Komisijos nariai, posėdyje pareiškę atskirąją nuomonę dėl tyrimo išvadų, turi teisę apie tai pateikti informaciją.

40. Komisijos priimti sprendimai yra vieši ir turi būti skelbiami savivaldybės interneto svetainėje.

41. Komisijos sprendimai gali būti skundžiami Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo savivaldybės tarybos nariui ar merui, dėl kurio priimtas sprendimas, dienos.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Komisijos nariai už Nuostatuose nustatytų pareigų pažeidimą atsako įstatymų nustatyta tvarka.

43. Komisija ne rečiau kaip kartą per metus pateikia metų veiklos ataskaitą savivaldybės tarybai.

44. Už darbą Komisijoje jos nariams apmokama Vietos savivaldos įstatymo ir reglamento nustatyta tvarka.

45. Komisijos nariai, kurie nėra tarybos nariai, Komisijos posėdžio metu atleidžiami nuo tiesioginio darbo ar pareigų bet kurioje institucijoje, įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje, išsaugant jiems darbo vietą, ir už darbą Komisijoje jiems mokama Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.

46. Nuostatai gali būti keičiami, pildomi pasikeitus Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams.
